

Asia: VN/1281/2020

Lausuntopyyntö hallituksen selonteosta kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista (luonnos)

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset selontekoa koskevat kommentit

Nykyisen hallitusohjelman tavoite lisätä osaajien työperäistä maahanmuuttoa on elintärkeä koko Suomen tulevaisuuden kannalta, sillä väki ikääntyy ja syntyvyys vähenee. Tarvitsemme kansainvälisiä osaajia säilyttääksemme Suomen elinvoimaisena yhteiskuntana.

Korkeakoulujen näkökulmasta tavoite parantaa kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden työllistymistä Suomeen on erityisen merkittävä. Korkeakoulujen ponnistelut lisätä kansainvälisten osaajien määrää eivät yksinään riitä; onnistumisen edellytys on, että korkeakouluihin saapuvat kansainväliset opiskelijat otetaan avoimin mielin vastaan myös harjoittelupaikoissa - ja valmistumisen jälkeen työpaikoilla. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan julkisen sektorin, yritys- ja työelämän sekä korkeakoulujen laajaa yhteistyötä, jossa luodaan konkreettisia toimintamalleja ja systemaattisia toimenpiteitä tukemaan kansainvälisen osaajan mahdollisuuksia jäädä opintojen jälkeen työskentelemään Suomeen koulutustaan vastaaviin tehtäviin.

Työllistymisen edistämiseksi on huomioitava alueelliset erityispiirteet, josta hyvänä esimerkkinä on mm. rajayhteistyönä toteutettava Bridge-hanke. Lisäksi maahanmuuttajien työllistämisen edellytyksenä ovat vastaanottavuus ja myönteiset asenteet työpaikoilla. Selonteon osalta kaksisuuntaisen kotoutumisen teemaan tarvitaan konkreettisia kehittämistoimenpiteitä ja käytänteitä.

Palveluiden ekosysteemeissä on huomattava maahanmuuttajien monimuotoisuus ja erilaiset tarpeet. Korkeakoulutukseen hakeutumisen myötä Suomeen muuttaneet tarvitsevat kotoutumiseen erilaisia palveluita kuin esimerkiksi pakolaisena Suomeen saapuvat. Alueiden ja kuntien kotoutumisen koordinaatiossa on tarpeen huomioida myös kansainvälisten opiskelijoiden tarpeet nykyistä vahvemmin kotoutumisen edistämisen toimenpiteissä.

Oleskelulupaprosessin nopeuttaminen, kielikoulutuksen kehittäminen ja korkeakouluopintoihin ohjaavien palvelujen varmistaminen ovat tärkeitä. Myös osaamisen tunnistaminen, hakukelpoisuuteen liittyvät asiat, sekä tutkintojen tunnustaminen ovat teemoja, jotka kaipaavat kehittämistä korkeakouluopintoihin hakeutumisen, eli vetovoiman näkökulmasta.

Muiden kohtien osalta Lapin AMK yhtyy ARENEN antamaan lausuntoon.

Kommentit lukuihin 1-6: Tilannekuva ja keskeiset muutostekijät. Pyydämme tarvittaessa kirjaamaan vain tiiviin yleisen lausunnon luvusta ja yksityiskohtaisesti vain tärkeimmät kommentoitavat tai mahdollisesti puuttuvat asiat.

-

Kommentit lukuun 7: Maahanmuuttajien työllisyyden ja osallisuuden edistäminen

-

Kommentit lukuun 8: Nopeutetaan kotoutumisen käynnistymistä

-

Kommentit lukuun 9: Parannetaan ohjauksen ja neuvonnan saatavuutta maahanmuuttajille

-

Kommentit lukuun 10: Luodaan kotoutumisohjelma alkuvaiheen kotoutumisen tukemiseksi

-

Kommentit lukuun 11: Kotoutumisen edistäminen tukemaan osaajien pysyvyyttä ja osallisuutta

-

Kommentit lukuun 12: Vahvistetaan kumppanuuksia ja järjestöjen roolia

-

Kommentit lukuun 13: Hyvät väestösuhteet ja osallisuus tukemaan kotoutumista ja yhteenkuuluvuuden tunnetta

-

Kommentit lukuun: Kotoutumisen edistämisen suuntaviivat 2020-luvulle ja tiivistelmä askelista eteenpäin

-

Rissanen Riitta
Lapin ammattikorkeakoulu

Tiirola Jouko

